

Antoni Segura

Catedràtic d'Història Contemporània
i director del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB
segura@ub.edu

ELECCIONS

Suècia: aval a un reajustament moderat de l'estat del benestar

Suècia és un país de poc més de nou milions d'habitants que ha sabut fer front a la crisi amb un creixement del 4,5% del PIB i un atur del 8%. La seva recent presidència europea (segon semestre de 2009) ha estat un èxit. I aquest tradicional bastió de l'estat del benestar també és un model de maduresa democràtica, com mostra el 84,6% de participació de les passades eleccions del 19 de setembre.

Els resultats electorals s'ajusten al que apuntaven les enquestes. Per primera vegada una coalició de centre dreta repeteix victòria deixant de ser una anècdota en l'hegemonia dels socialdemòcrates d'una Socialdemokraterna que ha governat 65 dels darrers 78 anys. No obstant, la Socialdemokraterna ha tornat a ser el partit més votat, tot i que amb el pitjor resultat des de 1920. En aquesta ocasió, la coalició amb el Miljöpartiet de gröna (verds) i sobretot, amb els excomunistes del Vänsterpartiet —amb un fort rebuig entre els votants socialdemòcrates més moderats— sembla que ha passat factura.

Per contra, el Nya Moderaterna del primer ministre liberal-conservador Fredrik Reinfeldt ha sabut capitalitzar molt bé l'acció de govern amb el Folkpartiet Liberalerna (liberals), el Centerpartiet (centrista) i el Kristdemokraterna (democràcia cristiana). El principal mèrit ha estat reajustar l'estat del benestar. Tot i que en els seus inicis Reinfeldt predicava, des d'un neoliberalisme agressiu, una crítica ferotge a un estat de benestar que considerava excessivament protector, amb el pas del temps ha anat modulant les seves posicions. El seu govern s'ha centrat en la reducció de la pressió impositiva (d'un 52% del PIB el 2000 a un 46% el 2009), sobretot a les rendes del treball; en privatitzar una part del patrimoni industrial públic; en reduir les prestacions no essencials; i en suprimir o reduir els impostos de patrimoni i de la propietat. Al mateix temps, ha assestat un cop molt dur als sindicats amb l'eliminació de l'afiliació obligatòria per tenir dret a atur.

No obstant, el 2007 Suècia seguia ocupant el setè lloc en l'Índex de Desenvolupament Humà i en un estudi recent que mesura el nivell de benestar de deu dels països més desenvolupats, es situa en la prime-

L'extrema dreta ha aconseguit capitalitzar el malestar contra la immigració que la crisi ha fer niar en els sectors autòctons més afectats per l'atur

ra posició atenent, entre d'altres a factors, a l'esperança de vida, la mortalitat, el consum d'antidepressius, de fruites i verdures, de tabac i alcohol, les energies renovables i d'emissions de CO₂, el nivell educatiu, el risc de pobresa, l'atur, la qualitat democràtica, la renda per capita, la petjada ecològica...

Tanmateix, el fet més destacable de les eleccions no ha estat ni la reedició d'un govern de centredreta —que haurà de governar en minoria en no obtenir la majoria absoluta— ni la manca de debat sobre l'ingrés a la zona euro i a la OTAN. No, el fet més rellevant és la irrupció de l'extrema dreta al Parlament. Des de la legislatura compresa entre 1991 i 1993, quan el Ny Demokrati va obtenir 25 escons (força suficient per tenir segrestat el govern de centredreta de l'època fins fer-lo caure), l'extrema dreta no tenia representació parlamentària. Aquest cop ho han fet de la mà del partit xenòfob Sverigedemokraterna. La seva campanya s'ha centrat en la criminalització de l'*altre* i en la reivindicació d'un nacionalisme excloent i agressiu. Així, ha aconseguit capitalitzar el malestar contra la immigració que la crisi ha fet niar en els sectors autòctons més afectats per l'atur. I això ha estat possible en un país tradicionalment tolerant i amb unes polítiques d'acollida, d'asil

i d'ajuda al desenvolupament modèliques. Un país, d'altra banda, on un 14% dels residents ha nascut fora de Suècia i un 6% és de pares estrangers.

Tot un toc d'atenció, perquè l'experiència europea està demostrant que la combinació de crisi econòmica, atur i pèrdua de credibilitat del discurs socialdemòcrata obre les portes a la ultradreta, l'amenaça més greu per a la convivència i la cohesió social i, en el nostre cas, per a la construcció nacional i pel propi sistema democràtic. ◀

	Vots	%	Escons	+/-
Socialdemokraterna (socialdemòcrata)	1.827.497	30,66	112	-18
Nya Moderaterna (liberal-conservador)	1.791.766	30,06	107	10
Miljöpartiet de gröna (verd)	473.435	7,34	25	6
Folkpartiet liberalema (liberal)	420.524	7,06	24	-4
Centerpartiet (centrista)	390.804	6,56	23	-6
Sverigedemokraterna (extrema dreta)	339.610	5,7	20	20
Vänsterpartiet (ecosocialista)	334.053	5,6	19	-3
Kristdemokraterna (democr cristià)	333.696	5,6	19	-5
Altres	83.465	1,38	0	0
Total (84,6% del cens)	5.958.850	100,00	349	